

АТОМНИК АУКРАЇНИ

№9 (1004) 5 березня 2020 року

Заснована 1 грудня 2000 року

ГАЗЕТА ПРОФЕСІЙНОЇ СПІЛКИ

ПРАЦІВНИКІВ АТОМНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ ТА ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

8 БЕРЕЗНЯ – МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ

СЛАВНІ НАШІ ЖІНКИ!

Прийміть найсердечніші вітання з неперевершеним святом весняного відродження природи, життя і краси – Міжнародним жіночим днем. Свято 8 Березня укротро підтверджує, що все найдорожче у нашому житті – щастя, радість, надія, кохання – дуже органічно пов'язані з жінкою. Ваша невтомність у праці, невичерпна доброта і ніжність, щоденні родинні турботи викликають у нас, чоловіків, щиру повагу, є джерелом натхнення, прагнення стати кращими, сильнішими, відповідальнішими і завжди бути поруч у будь-яку важку хвилину чи у радісний час.

Ми високо цінуємо значний внесок жінок Атомпрофспілки у щоденну спільну справу по соціально-економічному і трудовому захисту працівників та колективному солідарному обстоюванню їхніх прав та інтересів, особливо у теперішній період заявлених владою антинародних законодавчих ініціатив.

Велика вдячність багатьом нашим жінкам, які вміло й енергійно сполучають активну громадську діяльність з невтомною працею на своїх робочих місцях, турботливим виконанням своїх сімейних обов'язків, де майже немає вихідних.

Ми знаємо і не забуваємо, що це свято, окрім квітів і гарних слів, має у собі глобальну людську сутність – звернути увагу на проблеми жінок у гендерному вимірі. Тому й надалі дбатимемо про поліпшення ваших умов праці і побуту, щоб ви були впевненими у собі і в майбутньому своїх дітей.

Дорогі, милі і незрівнянні, наші спілчанки! Ще раз вітаю вас з одним із найкращих свят у нашому календарі. Бажаю міцного здоров'я, весняного розквіту і віри, надії та любові. Нехай усі 365 днів у році будуть сповнені для кожної з вас радістю, миром і благополуччям!

З глибокою пошаною
Голова Атомпрофспілки України Валерій МАТОВ

ЖІНКА – ЯК ВЕСНА!

Вона, як цвіт, як квітка, як весна,
Ця жінка, ця матуся, ця кохана.
І ніжна, і прекрасна, і ясна,
У світі нам, як сонце, Богом дана.
Вона не раз курличе в мрійнім сні
П'янка і щира, й світла,
Мов жар-птиця,
Ї краса, як дзвони чарівні,
Любові храм і почуттів в'язниця.
А пелюсток трояндові уста
На крилах пісні небеса вражають.
Без неї зникнуть села і міста –
Вона ж нове життя благословляє.
Черпає щастя кожний чоловік
З надій жіночих і душі криниці, –
Тож б'єм чолом усім жінкам повік,
Хай сяють в долі вам – весни зірничі!

Олександр ДЕМИДЕНКО

Тетяна ПУЗЕНКО

Катерина СУХОБРУС

ЗАЕС у жіночих обличчях

Галина ОСТАПЕНКО

ДИХАЄТЬСЯ НА ПОВНІ ГРУДИ

Машиніст насосного устаткування гідротехнічного цеху ЗАЕС Галина Остапенко каже, що їй зовсім не потрібно чекати 8 Березня, щоб відчувати себе справжньою принцесою. Чоловічої уваги та спілкування, сильного плеча поруч у неї достатньо кожного дня. А все через те, що вона єдина жінка в чоловічому колективі. Понад те, навіть у радіусі кількох кілометрів жодної жінки, крім неї! Зате – природа, вільний вітер розгойдує трави та, бавлячись, здіймає дрібну хвилю в невеликому водоймищі. Дихається на повні груди. Простір! Де знайти таке чудове місце?! На градирні гідротехнічного цеху. Побачити його можна за сотні кілометрів, завдяки тій же самій градирні, яку видно звідусіль. А щоб залишитися тут надовго, потрібно мати відповідну спеціальність та стати своєю для сильної статі.

Я ще не зустрічала жінок, котрим би не подобалося працювати поряд з чоловіками, стверджує Галина Василівна. Вони вміють товаришувати, відкриті, контактні, без лукавства. Завжди з готовністю підтримають і допоможуть.

Для жінки важливо одне – з повагою сприймати чоловічі гідності та не звертати уваги на недоліки. Якщо взяти це за аксіому та постійно впроваджувати її на практиці, то, на диво, не зогледишся, як опинишся серед найкращих чоловіків – уважних, галантних, надійних.

Саме серед таких, вважає наша героїня, їй пощастило жити та працювати. А ті й не сперечаються з цього приводу, бо їхня колега наділила їх такими рисами, що вони й відповідають їй запитам.

Юлія ТКАЧУК
(Розповіді про Тетяну Пузенко та Катерину Сухобрус на 3-й стор.)

ІЗ ЗВІТНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ І ПРОФСПІЛКОВОЇ

Обговорювали нагальні питання та подальші плани

27 лютого цього року у ВП ХАЕС відбулися конференція трудового колективу та звітна профспілкова конференція, на яких підбили підсумки виконання колективного договору між адміністрацією і трудовим колективом за 2019 рік, обговорили нагальні питання та подальші плани, а також обрали делегатів на конференції ДП НАЕК «Енергоатом».

Окрім керівництва та 250 делегатів, обраних від усіх цехів та підрозділів Хмельницької АЕС, у роботі конференції взяли участь виконавчий директор з персоналу Дирекції ДП НАЕК «Енергоатом» Олександр Остаповець, Голова Атомпрофспілки України Валерій Матов, голова первинної профспілкової організації ДП НАЕК «Енергоатом» Олексій Лич.

Підсумовуючи результати 2019 року, генеральний директор ВП ХАЕС Андрій Козюра зауважив, що минулий рік був насичений подіями та складний для колективу атомників. Головне завдання на найближчий час – пуск першого енергоблока. Керівник ХАЕС детально проаналізував виробничі показники діяльності, питання підготовки персоналу, охорони праці та охорони здоров'я працівників.

Генеральний директор зазначив, що всі основні зобов'язання

адміністрації перед трудовим колективом, визначені у розділах колективного, а це «Організація виробництва», «Оплата і нормування праці», «Охорона праці», «Охорона здоров'я», «Робота з молоддю», «Гарантії профспілкової діяльності», виконано. Проведена значна робота з підвищення безпеки енергоблоків, реалізації заходів Комплексної (зведеної) програми підвищення безпеки (КЗПБ).

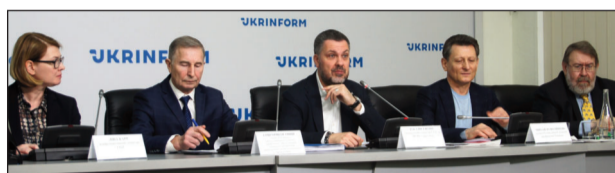
Андрій Козюра наголосив: «Над цими питаннями й надалі постійно і системно працювати-

мемо. Успіх роботи залежить від усіх нас: трудового колективу в цілому і кожного окремого працівника».

Олександр Остаповець, виконавчий директор з персоналу Дирекції ДП НАЕК «Енергоатом», розповів учасникам конференції про реорганізацію, що проводиться в центральному офісі Компанії, роботу над заміною системи оплати праці, перехід на електронний документообіг, модульну систему навчання персоналу.

(Закінчення на 2-й стор.)

СВІТОВА ПРОФСПІЛКОВА СОЛІДАРНІСТЬ

Моніторингова місія глобальних профспілок

27 лютого у Києві відбулася спільна прес-конференція Європейської моніторингової місії глобальних профспілок, Федерації профспілок України та Конфедерації вільних профспілок України за результатами роботи Місії в Україні.

Глава Місії, Генеральний секретар Європейської конфедерації профспілок (ЕКП) Лука Вісентіні зазначив, що метою візиту Європейської конфедерації профспілок – Пан'європейської регіональної ради Міжнародної конфедерації профспілок (МКП) є прояв солідарності з профспілками України щодо захисту гідних умов життя і праці громадян України.

«Є дві обставини, які спонукали нас до запрошення Місії в Україну, – наголосив Г. Осовий. – Перша та, що за рівнем забезпечення прав працівників України віднесена до п'ятої ризикованої групи. Другою обставиною стали законодавчі ініціативи, що сколихнули українську профспілкову спільноту і несуть ризики щодо недотримання прав і гарантій як українських трудящих, так і самих профспілок».

Вочевидь існує проблема довіри між профспілками та урядом. І я відчуваю, що наша Місія спромоглася допомогти подолати цю проблему. Ми маємо надію, що заяви й обіцянки, які нам дали представники української влади (щодо змін у трудовому законодавстві), стануть публічними», – зазначив Л. Вісентіні.

Голова СПО об'єднань профспілок, Голова ФПУ Григорій Осовий висловив

подяку європейським колегам та Місії за активну позицію з підтримки українських профспілок у боротьбі за обстоювання прав працівників, гідних умов життя і праці громадян України.

За час свого перебування в Україні члени Місії провели зустрічі з міністром розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Т. Миловановим, головою Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Г. Третяковою.

(Закінчення на 2-й стор.)

СВІТОВА ПРОФСПІЛКОВА СОЛІДАРНІСТЬ

Моніторингова місія глобальних профспілок

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

А також з уповноваженим Верховної Ради України з прав людини Л. Денісовою, національним координатором Міжнародної організації праці С. Савчуком, Головою Представництва ЄС в Україні Матті Маасікасом, головою Ради Федерації роботодавців України Д. Олійником.

Після перемовин члени Місії заявили, що сподіваються на публічний процес зміни трудового законодавства в Україні.

На їх переконання, законопроект, яким пропонується ухвалити новий Трудовий кодекс,

розроблявся без належної участі соціальних партнерів, що є неприйнятним.

— Ми отримали обіцянку і зобов'язання, що ситуація зміниться. Наразі вже створена тристороння робоча група. І результати її напрацювань будуть повністю враховані під час роботи над Трудовим законодавством», — підкреслив заступник генерального секретаря МКП Оуен Тюдор. Він повідомив, що незабаром Місія представить громадськості звіт своєї роботи в Україні. «Якщо виникне потреба, ми повернемося», — запевнив він.

Олексій КОРЕЦЬКИЙ

26 лютого біля будинку Уряду під закличним гаслом «За справедливую трудову реформу!» відбулася чергова акція протесту українських профспілок, до якої солідарно долучилися і виступили учасники міжнародної моніторингової Місії на чолі з лідером Європейської конфедерації профспілок Лукою Вісентіні

ІЗ ЗВІТНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ ТРУДОВОГО КОЛЕКТИВУ І ПРОФСПІЛКОВОЇ

Обговорювали нагальні питання та подальші плани

(Закінчення.
Початок на 1-й стор.)

До учасників конференцій звернувся голова первинної профспілкової організації «Енергоатома» Олексій Лич, зазначивши, що доводиться констатувати невідповідність очікувань і реальності після переходу на новий ринок електроенергії. «У 2019 році ми з вами обстоювали своє право на безпечну і стабільну роботу, переконали державотворців у необхідності для країни дешевої власної атомної електроенергії, наразі ведемо активну боротьбу проти прийняття недосконалого закону про працю. Проте, незважаючи на усі складнощі, торік по Енергокомпанії в чотири рази вдало-

ся знизити вплив кваліфікованого персоналу, підвищити рівень заробітної плати працівників, за рахунок преміювання зменшити розрив між оплатою праці персоналу промислової і непромислової груп, запровадити систему корпоративного медичного страхування».

Голова первинної профспілкової організації ДП НАЕК «Енергоатом» запевнив учасників конференції в тому, що й надалі триватиме соціальний діалог з державниками. «Ніякої здачі позицій з боку профспілок щодо соціальної захищеності персоналу, заробітної плати не буде».

На звітній профспілковій конференції первинна профспілково-ва організація Хмельницької АЕС

відзвітувала про свою діяльність за минулий рік. Голова ППО Михайло Гук доповів про роботу всіх комісій профкому, озвучив кількість реалізованих півтоків на оздоровлення та відпочинок, результати спортивних досягнень, роботу з молоддю, культурно-масову роботу. «Профспілково організація планово виконала. Проводиться пошук нових шляхів, варіантів оздоровлення працівників ХАЕС та їхніх сімей», — зазначив профспілковий лідер.

Делегати заслухали та взяли до відома висновки ревізійної комісії щодо фінансової діяльності профкому. Роботу первинної профспілкової організації одностайно визнали задовільною.

МОЛОДА ЕНЕРГІЯ ПРОФСПІЛКОВОГО РУХУ

Бути завжди у розвитку

Ми пам'ятаємо, що коли створювалися молодіжні організації профспілок, то їхня діяльність в основному була спрямована на дозвілля юнаків та дівчат, у тому числі працюючої молоді, для їхнього фізичного загартовування та духовного збагачення. Проводилися і проводяться з цією метою переважно різноманітні культурні та фізкультурно-спортивні заходи. Треба відзначити, що з часом молодіжні профспілкові структури дещо реформувалися, істотно змінювалися, так би мовити, зсередини.

З огляду на сьогоднішній день профспілково молодь більш активно займається просвітницькою, інформаційною діяльністю, представляє інтереси своїх ровесників, зокрема у складі комісій з підготовки й укладання колективних договорів на підприємствах і в організаціях, є учасником соціального діалогу з працедавцями. Водночас є такі молодіжні ланки, які прагнуть діяти працювати, але, на жаль, у них немає належної допомоги від старших профспілкових колег/лідерів. Хоча ці молодіжні осередки мають свої комплексні плани і різноманітні заходи з сучасних навчальних тренінгів, популяризації власне профспілкової діяльності як на локальному, так і на галузевому й вищих рівнях тощо. Але реалізовуються такі заходи лише частково і завдяки, здебільшого, людським ресурсам, власними силами. Звичайно, є молодіжні осередки, і це

відрадно, які мають реальну підтримку/довіру від досвідчених профспілкових лідерів, там молоді спілчани згодом очолюють цехові організації, їх включають до складу профспілкових комітетів первинок, вони є заступниками голів, зростають професійно і кар'єрно. Так, у них вірять, на них покладаються, бо бачать справжню готовність, небайдужість, відповідальність молодих людей працювати на благо профспілкової організації і трудового колективу у цілому. Треба лише більше довіряти і своєчасно залучати молодь до такої благородної справи.

А на завершення прочитаю коротенький витяг з вірша: «Вирости можна із суки, а можна з думок. Не помічатися в те, що зміщалося раніше. Ні, це не зрада, а потреба зробити ривок, щоб не спинитись на рівні уже прийнятих рішень». Профспілкам потрібний такий ривок, особливо сьогодні, коли, зокрема і молодіжна спільнота, включаючи студентів, не дуже довіряють і просто не знають про них. Тому хоч знову наголосити: розвиваючи молодіжний профспілковий рух ми розвиваємо профспілку, свою профспілкову організацію, вносимо в її діяльність свіжі ідеї, енергію та успіх.

Гінтарія ПАДУН,
активістка організації молоді
ППО Чорнобильської АЕС
(із виступу на тематичній конференції, організованій Федерацією профспілок України. 14 лютого п.р.)

Гінтарія ПАДУН (у центрі) з учасниками молодіжного форуму

КУЛЬТУРА БЕЗПЕКИ НА АЕС УКРАЇНИ

У рейтингу — перші

На Хмельницькій АЕС продовжують впроваджувати заходи з підвищення безпеки. З початку експлуатації у ВП ХАЕС реалізовано 951 проект з модернізації та підвищення безпеки.

На ХАЕС виконано 78,8% від обсягу заходів К(з)ПБ, запропонованих для реалізації на першому та другому енергоблоках. Порівняно з іншими атомними станціями України, ХАЕС посідає першу рейтингову позицію. Зокрема, на енергоблоці №1 виконано 83,7% від обсягу заходів К(з)ПБ, запропонованих для реалізації, на другому енергоблоці — 73,9%.

У 2019 році переважну більшість заходів з підвищення рівня безпеки — 57 здійснено на першому енергоблоці ХАЕС у рамках продовження терміну експлуатації. На другому енергоблоці торік реалізовано 8 заходів К(з)ПБ. Значну частину заходів з підвищення безпеки на енергоблоці №2 буде реалізовано в рамках цього річного капітального планово-попереджувального ремонту.

Через модернізацію, реконструкцію, впровадження кращих наукових досягнень і світового досвіду персонал ВП ХАЕС постійно працює над підвищенням експлуатаційної безпеки енергоблоків.

Комітет ALARA діє

Важливим елементом культури безпеки на Рівненській АЕС є широке застосування принципу ALARA — одного з основних критеріїв забезпечення радіаційної безпеки під час планування, підготовки та проведення радіаційно небезпечних робіт. Застосування його методології дозволяє мінімізувати шкідливий вплив іонізуючого випромінювання, підтримувати на можливому низькому рівні як індивідуальні, так і колективні дози опромінення з урахуванням соціальних та економічних факторів.

З 2002 року на РАЕС під головуванням головного інженера станції діє Комітет ALARA, створений для координації робіт з оптимізації доз опромінення. На черговому 28-му засіданні члени Комітету розглянули інформацію про виконання дозових бюджетів під час ППР енергоблоків №1-4

та доз опромінення персоналу у 2019 році, обговорили проект дозового бюджету та заходи, спрямовані на оптимізацію доз опромінення у 2020 році.

У презентації цеху радіаційної безпеки (ЦРБ організовує роботу з реалізації Програми Комітету), яку представив начальник лабораторії радіаційної безпеки Олександр Торба, зазначалося, що всі заплановані заходи 2019 року виконано. Показник колективної дози на один енергоблок, як і раніше, залишається найнижчим серед атомних електростанцій України і становить 0,497 люд. Зв. Кінцевою метою програми оптимізації є зниження показників опромінення персоналу до рівня хорошої світової практики. Тож цей показник майже відповідає рівню міжнародних індикаторів МАГАТЕ (ISOE) і BAO АЕС, які становлять 0,50 і 0,45 люд. Зв/блок.

Перевіщення індивідуальних доз опромінення персоналу не зафіксовано. Зазначалося, що за останні сім років жоден з працівників, який відвідував зону суворого режиму, не отримав допустимий адміністративний рівень опромінення в 15 мЗв. Такі показники досягаються завдяки послідовній політиці керівництва та відповідних служб, щорічному виконанню запланованих заходів ALARA.

Учасники засідання Комітету докладно обговорили конкретні шляхи та план заходів Програми оптимізації доз опро-

мінення персоналу на 2020 рік. Ухвалено рішення щодо розгляду на комісії ALARA можливості використання фільтруючих одноразових респіраторів з покращеною обтюраторною (забезпечення герметизації), ефективності планування і виконання показників, а також організації заходів, спрямованих на зменшення випадків радіоактивного забруднення персоналу й особистих речей у зоні суворого режиму. Дозовий бюджет на цей рік заплановано встановити на рівні 1820 мЗв.

Олена ЗУБЕНКО

Проаналізували стан наочної агітації

На Южно-Українській АЕС проаналізували стан наочної агітації з культури безпеки в цехах і підрозділах підприємства. За результатами обходу та комплексного оцінювання кращими підрозділами визано реакторний цех №2 і навчально-тренувальний центр ЮАЕС.

До складу спеціально створеної комісії увійшли фахівці навчально-тренувального центру, виробничо-технічної служби, відділу підготовки та проведення ремонтів, служби головного технолога. Комісійний обхід стендів з культури безпеки здійснено в 15 цехах і підрозділах ЮАЕС.

Комісійну оцінку профільних стендів було організовано на виконання Програми конкретних дій ВП ЮАЕС на 2019–2020 ро-

ки, спрямованих на становлення та розвиток культури безпеки. Критеріями оцінювання були наявність самостійного стенда чи розділу комплексного стенда, естетичний стан, наявність матеріалів щодо інструментів попередження помилок персоналу, врахування людського чинника та іншої наочної агітації з культури безпеки.

Крім цехів-переможців комісією визначено підрозділи-призери.

Друге місце посів турбінний цех №2, третє розділили хімічний цех диспетчерського та технологічного управління, а також цех теплових підземних комунікацій. Разом з тим члени комісії розробили коригуючі заходи для покращення стану наочної агітації в підрозділах і визначили строки усунення виявлених зауважень.

На Южно-Українській атомній переконані: лише за умови високого рівня культури безпеки можлива ефективна робота складного обладнання підприємства. Носієм культури безпеки, передусім, є працівник. Засвоївши та свідомо прийнявши її принципи, розуміючи

власну відповідальність за результати своєї діяльності, він сам стає бар'єром безпеки. Роз'яснити, нагадати, допомогти закарбувати це в пам'яті та свідомості кожного, хто

працює на атомній станції, — така мета широкої програми сприяння розвитку та становленню культури безпеки, вагомою частиною якої є наочна агітація.

8 БЕРЕЗНЯ – МІЖНАРОДНИЙ ЖІНОЧИЙ ДЕНЬ

ЗАЕС у жіночих обличчях

МАЄ ЗНАЧЕННЯ РІВЕНЬ ПРОФЕСІЙНОСТІ, А НЕ СТАТЬ

Чоловічою можна вважати лише ту працю, де потрібна фізична сила від природи. Але це зовсім не постулат, вважає інженер керуючої обчислювальної системи та автоматизованої системи керування турбіною ЦТАВ Тетяна Пузенко. Можна в цьому сумніватися, адже буває, коли жінка-муляр — кращий робітник на будівництві. А щодо розумової діяльності, то взагалі стаття тут ні до чого — усе залежить від індивідуальних особливостей. Можливо, жінки більше уваги приділяють хатнім справам та діточкам, тому у них бракує часу на кар'єрне зростання, то це вже інша річ.

Якщо говорити про Запорізьку АЕС і роботу, яку зараз виконує інженер Тетяна Пузенко, то після модернізації енергоблоків, спричиненої продовженням терміну їх експлуатації, вона набагато в чому змінилася.

УСЕ ДАРУЄ РАДІСТЬ

Якщо подобається справа, якій присвятив життя, і є бажання в ній розвиватися, то з'являються сили і час, щоб реалізувати себе ще й у хобі, без якого все було б не таким повним і яскравим, каже лаборант хімічного аналізу ВРХЛ Катерина Сухобрус.

Катерина прийшла на Запорізьку АЕС молодим фахівцем після закінчення Одеського політехнічного університету. Колектив зустрів її доброзичливо, самій же хотілося швидше все освоїти. Четвертий рік як вона у ВРХЛ, і робота захоплює дедалі більше.

Вона успішно брала участь у конкурсі професійної майстерності та в конкурсі наукових доповідей, який проводить Рада молодих фахівців, членом якої, до слова, вона є. На підставі своєї наукової роботи створила і реалізувала у 2018 році для старшокласників міських шкіл інтелектуальну гру «Ліга розумників» — проект, який має профорієнтаційну спрямованість і дає можливість стар-

шукласникам більше дізнатися про атомну енергетику. Є плани, ділиться Катя, цього року знову провести гру. До речі, в інтелектуальному шоу брали участь чотири команди, в трьох були школярі міста, а в четвертій — молоді фахівці ЗАЕС. Таке дійство надихає на нові проекти.

Наукова діяльність — не єдине її хобі. Катерина зі шкільних років захоплюється танцем. Прийшовши на станцію, брала участь у конкурсних виступах з сольними танцювальними номерами. А коли ВРХЛ відзначала своє 30-річчя, колектив вирішив організувати для себе концерт, де кожен зміг би блиснути своїм талантом. Тоді Катя збирала навколо себе тих, хто хотів танцювати, і попросила хореографа КДЦ Оксану Хуторну допомогти в цьому почині. Так народився танцювальний колектив водно-радіохімічної лабораторії «Парадіз», який уже другий рік упевнено заявляє про себе на станційному огляді-конкурсі.

Гадаю, має значення рівень професійності, а не стать, — розмірковує Тетяна Пузенко. — Жінки так само, як і чоловіки, компетентні у своїй справі. Наприклад, донедавна начальником зміни КОСТААСКТ була Ольга Пархоменко.

Тетяна Юрївна вже звикла до роботи в зміну. Її чоловік Андрій Пузенко також оперативник, працює

в експлуатації. Завдяки своїй професії вони свого часу побували в Китаї на будівництві АЕС Тяньвань. Пожити в іншій країні, поспілкуватися з людьми, ознайомитися з чужою культурою було цікаво. У Китаї також багато кваліфікованих фахівців. Усі вони володіли, окрім китайської, кількома мовами — російською, англійською... Технічний прогрес вивів цю країну на новий рівень. Та, незважаючи на всі принади, щорічно молоді енергетики у відпустку поверталися додому, хоча жили в курортній зоні — 300 метрів від берега Жовтого моря.

У сім'ї Пузенків зростає двоє діточок. Сину Артему — 15, донечці Таї — 7. Уже стало хорошою традицією, коли кожного 8 Березня татус з сином вітають маму та доньку зі святком, дарують подарунки і обов'язково — квіти. Особливо їх чекає донька, як справжня жінка, хоч і маленька.

Юлія ТКАЧУК

Свято краси та грації

У спортивному комплексі «Енергетик» відбувся V Відкритий чемпіонат міста Нетішина з художньої гімнастики, який традиційно організує СК «Золота Осінь» спільно з Хмельницькою АЕС, Українським ядерним товариством та Виконавчим комітетом Нетішинської міської ради.

Відкритий чемпіонат є масштабним спортивним заходом. Змагання об'єднують до 350 учасників з різних куточків України. Протягом двох днів проходили спортивні змагання, де визначили найсильніших спортсменок у різних вікових категоріях. Деяким найменшим учасникам лише три роки, а найстарші вже перейшли у катего-

рію майстрів спорту і захищатимуть це звання на Чемпіонаті України.

Спортивний турнір завершився показовими виступами дитячих колективів Нетішина та учасниць змагань.

Під час урочистого парадного нагородження міський голова Нетішина Олександр Супрунук відзначив докладені юними спортсменками зусилля та назвав їх усіх переможницями. Щирими оплесками учасниць змагань, їхні батьки та гості турніру вітали слова генерального директора Хмельницької АЕС Андрія Козюра, який пообіцяв і надав підтримувати такі ініціативи для розвитку спорту у місті атомників.

Оксана ЗАГУСТА

ПРОФСПІЛКА І ДАЗВ: РОБОЧІ ЗУСТРІЧІ ПАРТНЕРІВ

Соціальний діалог: поживавлення чи відновлення?

У м. Чорнобиль відбулася робоча зустріч тимчасового виконувача обов'язків Голови ДАЗВ Катерини Павлової з представниками виборних органів Чорнобильської об'єднаної організації профспілки на чолі з Представником Атомпрофспілки у Чорнобильській ООП Миколою Теретіном. Основною метою зустрічі профспілкові лідери назвали, передусім, відновлення соціального діалогу з керівництвом ДАЗВ України, у форматі домовленостей та зобов'язань Галузевої угоди, а також доведення до новопризначеного керівника Держагентства основних проблемних питань, що турбують працівників зони відчуження, а також ДСП «Чорнобильська АЕС».

Розмова відбулась у діловій обстановці, під час якої сторонами були обговорені такі питання:

Фінансування підприємств зони відчуження. Профспілквою стороною стурбована критичним станом фінансування підприємств зони відчуження, особливо в частині виділення коштів для виконання виробничих програм та розподілу їх у кошторисах підприємств на соціально-економічні напрями.

Протягом останніх років обмежене фінансування та помісний розподіл коштів спричиняють труднощі та заборгованість із виплати заробітної плати та її складових на підприємствах зони відчуження; недостатність витрат на охорону праці, особливо на забезпечення працівників спецодегдою та ЗІС, щодо закупівлі продуктів для організації та надання лікувально-профілактичного харчування; здійснення виплат належних соціальних пільг та гарантій тощо.

На погляд профспілки, однією з причин та недопущення передумов виникнення такої ситуації, на жаль, є недотримання Державним агентством України з управління зоною відчуження окремих важливих домовленостей Галузевої угоди між ДАЗВ та Атомпрофспілкою, а саме в частині забезпечення участі представників Профспілки (п.2.2. ГУ) при розробленні фінансових планів, при підготовці пропозицій під час розподілу коштів підприємств на соціально-економічний розвиток.

Крім того, цим пунктом Угоди ДАЗВ зобов'язалося розглядати спільно з Профспілкою програми робіт і заходів на відповідний рік та зміни і доповнення до неї в частині, що стосується їх соціально-економічних складових (чисельності персоналу, фонду оплати праці, охорони праці тощо).

Стосовно цього пункту Катерина Павлова звернула увагу на те, що ДСП ЧАЕС, на відміну від інших підприємств, уже працює над питанням наближення фінансування 2020 року, а також висловила впевненість у тому, що, починаючи з цього року, питання соціально-економічного розвитку підприємств буде розглядатися спільно з Профспілкою.

Реорганізація підприємств зони відчуження. Профспілквою стороною висловлена свою позицію щодо процесів, які відбувалися у 2019 році під час реорганізації підприємств, зокрема, йшлося про:

— доцільність об'єднання виробничих та сервісних підприємств, внаслідок якого «сервісні» проблеми випереджують проблеми основної діяльності підприємства; порушення домовленостей Галузевої угоди та колективних договорів на підприємствах; соціально-економічні наслідки цієї реорганізації; долю окремих підрозділів, які виконують регіональні функції на території зони відчуження, наприклад лабораторії метрології, що майже знищені як підрозділ, який не «приносить прибутку», проте вкрай необхідний для забезпечення метрологічної підтримки роботи приладів та устаткування місцевих підприємств; невизначеність подальшої діяльності таких підприємств, як ДСП «Екоцентр» та ДСП «Північна пуша» тощо.

Катерина Павлова повідомила про те, що на сьогодні уже видано наказ Держагентства «Про зупинення дії наказів ДАЗВ від 29.03.2019 №64-19 та від 29.03.2019 №65-19», яким була створена робоча група для визначення соціально-економічного ефекту від реорганізації ДСП «Чорнобильський спецкомбінат» та ДСП «Управління капітального будівництва зони відчуження» і підготовки відповідних фінансово-економічних розрахунків.

На подив Миколи Теретіна, що до цієї робочої групи не увійшли представники Атомпрофспілки, Катерина Павлова запропонувала Атомпрофспілці звернутися до ДАЗВ з наданням пропозиції стосовно своїх кандидатур до складу робочої групи.

Питання стосовно Галузевої угоди. У своїй промові Микола Теретін нагадав про те, що Галузева угода між Державним агентством України з управління зоною відчуження та Професійною спілкою працівників атомної енергетики та промисловості України була укладена у 2014 році. Протягом п'яти років до неї вносилися зміни та доповнення в частині коригування окремих положень, які були викликані соціально-економічними змінами у державі та на підприємствах, підпорядкованих ДАЗВ, а також відбувалися її пролонгація.

У зв'язку зі змінами в керівництві ДАЗВ склад робочої групи значно скоротився, що викликає труднощі для проведення перемовин, пов'язаних з підготовкою, розглядом та узгодженням положень чинної та підготовкою Галузевої угоди на наступний період. До сьогодні не визначені голова та склад комісії ДАЗВ з проведення перемовин з Атомпрофспілкою з урегулювання питань дії Галузевої угоди. Зокрема, потребують розгляду та затвердження зміни до Галузевої угоди стосовно запровадження на підприємствах 25-розрядної ЄТС.

Крім того, учасники зустрічі висловили стурбованість питанням об'єднання та нарахування заробітної плати та її складових керівникам державних підприємств, що підпорядковані ДАЗВ. Дисбаланс між заробітною платою керівників, їх заступників та заробітною платою працівників підприємств становить десятки разів, що не може не викликати нарікань та непорозуміння серед працівників і в суспільстві, та особливо стає гострим на тлі зниження платіжної спроможності громадян держави, спричиненої підвищенням цін та збільшенням тарифів на комунальні послуги тощо.

Катерина Павлова була здивована таким станом справ із заробітною платою, пообіцяла ретельно вивчити питання щодо голови та складу комісії з укладання Галузевої угоди з боку ДАЗВ, будуть прийнятні відповідні організаційні рішення.

Про договірні відносини між підприємствами зони відчуження. Микола Теретін зауважив, що в останні роки комісіями різного рівня неодноразово та наполегливо пропонується укладання господарських договорів на надання послуг між підприємствами зони відчуження, що значно підвищить собівартість робіт з виконання державних програм. При цьому фінансування цих програм здійснюється практично без урахування підвищення заробітної плати, вартості енергоносіїв, продуктів харчування тощо. Це може призвести до замкненого кола взаємних непорозуміння, коли при підвищенні вартості послуг одним із підприємств інші підприємства будуть включати у вартість послуг, які вони надають, ці витрати, і так до безкінечності. Питання це не нове, проте воно вирішувалося раніше на рівні колишнього Мінекономіки, але останнім часом набуло гостроті. Додаткових коштів бюджет не надасть. Підприємства під час взаємних розрахунків просто збанкрутують.

Учасники зустрічі загострили увагу на проблемі встановлення тарифів на надання послуг підприємствами. В окремих випадках вони значно вищі, ніж у містах України, особливо це стосується тарифів на проживання, харчування та перевезення персоналу. Хто затверджує ці тарифи та на якій підставі — таємниця.

Катерина Павлова пообіцяла доручити економічній службі ДАЗВ вивчити проблему та розв'язати її.

Щодо призначення керівників підприємств. Профспілка бачить на керівних посадах людей, які мають досвід роботи та обізнані з проблемами не тільки підприємства, а й власне радіаційно небезпечної зони відчуження. Професіоналізм повинен бути основним критерієм призначення керівника. Галузевою угодою передбачено при призначенні керівників підприємства враховувати думку профспілки. На жаль, на сьогодні питання призначення керівників здійснюється за невідомим принципом. Часто керівники виконують свої обов'язки на тимчасовій основі. Наприклад, на ДСП ЧАЕС його керівник у статусі т.в.о. перебуває більше року, що суперечить законодавству України.

Катерина Павлова зауважила, що призначення керівників має відбуватися на конкурсній основі.

Щодо ситуації з ДЗ «ЦСМД ЗВ МОЗ України». На сьогодні у зоні відчуження склалася ситуація, що може призвести до припинення медичного обслуговування працівників підприємств зони відчуження, надання їм екстреної медичної допомоги тощо. Цей медичний заклад єдиний у зоні відчуження. Особливістю його є те, що в Чорнобильській зоні немає постійного проживаючого населення, до якого в умовах реформи охорони здоров'я «прив'язують» фінансування. Медзаклад обслуговує майже 10 тисяч працівників з різних регіонів України, які працюють вахтовим методом, існування його цілком виправдане, тому що надання медичної допомоги та проведення медоглядів у інших медичних закладах Київської області неможливе, бо вони розташовані на відстані понад 50 км. Дуже важливо, що до цієї роботи мають бути залучені лікарі, які мають відповідну підготовку зі знанням дії шкідливих факторів виробничого середовища під час виконання робіт у контакті з джерелами іонізуючого випромінювання. У попередні роки вже були спроби перетворити медзаклад на комунальний та автономізувати його діяльність. Іванківська районна рада Київської області свого часу розглядала питання про можливість фінансування медичної установи зони відчуження, та визначила, що це їй не під силу. Тому у 2016 році ДЗ «СМЧ №16 МОЗ України», як раніше він називався, було повернуто у сферу управління МОЗ України, змінено його статус, перейменовано на ДЗ «ЦСМД ЗВ МОЗ України» та відновлено фінансування з державного бюджету України. Адже, якщо залишити працівників підприємств, самопоселенців зони відчуження без надання медичної допомоги, а медичний заклад — без необхідного устаткування та, насамперед, кваліфікованого персоналу, то це може призвести до непередбачених ситуацій.

За 2019 рік у 30-кілометровій зоні відчуження ЧАЕС виникло багато екстрених та невідкладних випадків, частина з них закінчилася трагічно через невчасне надання реанімаційних заходів та проблеми з транспортуванням таких хворих (необладний санітарний автотранспорт, що не дає можливості стабілізувати стан хворого під час його перевезення). Усе це пов'язане в основному з відсутністю власного автотранспорту в медичному закладі, перетином КПП на кордоні зони відчуження, що значно затягує у часі надання невідкладної медичної допомоги. Питання забезпечення реанімобілем не раз розглядалося і на підприємствах, і у МОЗ України, проте воно досі не вирішене.

Профспілквою стороною звернулася до т.в.о. керівника ДАЗВ з проханням посприяти у безпосередньому підпорядкуванні та фінансуванні медзакладу МОЗ України.

Катерина Павлова пообіцяла допомогти у вирішенні цих питань.

МИХАЙЛЮК Г.О.,
провідний експерт Чорнобильської ООП

Існування профспілкового руху в Україні — це ознака рівня цивілізованості держави

9 БЕРЕЗНЯ —
ДЕНЬ НАРОДЖЕННЯ
ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Олександр ДЕМИДЕНКО

БЕЗСМЕРТНИЙ НАШ КОБЗАР

Вклонися, Україно-ненько,
І шани піднеси вінок —
Тарас Григорович Шевченко
Твій геній, світоч і пророк.
Він твій поет і твій художник,
Він твій мислитель і твій дар,
Цінує українець кожний
Тебе, безсмертний наш Кобзар.
У плині літ на зрїзах часу
Не меркне твій святковий день,
Бо в світлу мить тобі, Тарасе,
Дзвенить хвала з ясних пісень.
З твоїх вогнів, омитих кров'ю,
З безсмертних віршів та поем
Ми надихаємось любов'ю
І їх духовністю живем.
І гомонять відлунням роки,
Де з України лине в світ:
«Рече та стогне Дніпр широкий»
І незабутній «Заповіт».
Цілюють зорі й місяченько
Гору Чернечу над Дніпром,
Тарас Григорович Шевченко
Тут спочиває вічним сном,
Де неозорі панорами,
І в небесах цвіте блакить...
Ти будеш вічно жити з нами,
Бо в людях голос твій звучить.
Народна пам'ять незнищенна,
У ній твій дух і незламний крок,
Тобі кладуть літа священні
Вінки із квітів та зірок.

БЛАГОДІЙНІСТЬ СПІЛЧАН

Допомога — за потребою душі

Цехком енергоремонтного підрозділу ЗАЕС завітав до дитячого будинку сімейного типу

Нещодавно працівники енергоремонтного підрозділу разом з цехом побували в єдиному в Енергодарі дитячому будинку сімейного типу. Завітали з придбаними електроварами, канцтоварами та ласощами.

Працівники оперативно-ремонтної служби ЕРП самі запропонували допомогу, гуртом зібрали кошти.

Для інженера ЕРП Олени Шевченко — натхненниці та організатора цієї акції — благодійність стала не просто звичною справою, а потребою душі. Вона впевнена, що сильніший зобов'язаний допомагати слабкішому, особливо, коли йдеться про дітей.

11-річний Паша вже кілька років живе в цій родині, він хвилювався й з нетерпінням чекав на своїх братика та сестричку, які ще перебували в дитячому будинку. Тепер два братики та сестричка разом. Новоприбулі — найменші у родині. Степанчику 6 років, а Софійці — 5.

Мама також хвилювалася. Вона вже трохи відвикала від маленьких діточок і дитячих садочків. Та малеча, як це часто буває, швидко всіх підкупила своєю безпосередністю. Але це аж ніяк не означає, що їй відразу все стало дозволено. Тут є правила для всіх і старші подають приклад. Якщо заведено, що кожен мис свій посуд сам, то і Софійка, як усі.

Оксана Булдакова знається, що матеріальна підтримка для сім'ї була дуже вчасною. Двом діткам відразу купили все, щоб одягнути, їх, як то кажуть, з ніг до голови. А як радів Степанчик, коли отримав власний ранець!

А ще неочікуваний візит гостей з подарунками став і моральною підтримкою. Він наче перебив «чорну смугу», бо саме в цей час в сім'ї хворіли застудою.

Олена Шевченко розповіла, що їй сподобалася ця родина, і як дбайлива господиня, помітила, що б не завадило тут оновити. Сім'я — велика, а холо-

дильник не дуже, та ще й старенький. Булдакови свій особистий привезли. Також старенька і пральна машина. Стационарний комп'ютер не працює, а єдиний ноутбук нарозхварт...

Кошти, які має родина, витрачаються на найнеобхідніше — їжу, одяг, лікування дітей та додаткові заняття з репетиторами. Навчання тут приділяють дуже багато уваги. Це те, що потрібно саме дітям, щоб надати їм більше можливостей для розвитку, щоб відчували себе гідними. А ще кошти витрачають на свята. А як без цього? Ось тільки в лютому — четверо іменинників було!

Юлія ТКАЧУК

ЛЮДЯНІСТЬ ТА ДОБРОСЕРДЕЧНІСТЬ

Врятували лебедя

Працівники Хмельницької АЕС взяли участь у врятуванні лебедя, який зазнав uszkodження на водоймі.

Птаха у важкому стані торік у грудні на ставку біля села Великі Пузирки Ізяславського району знайшов місцевий житель. Родина В'юнів виходила птаха, ретельно його доглядала. Про лебедя від родичів довідався уродженець села Великі Пузирки, інженер електроцеху Хмельницької АЕС Володимир Сердечний і повідомив спеціалістів відділу охорони навколишнього середовища електростанції.

Лебедя було доставлено на територію дільниці біомеліорації Хмельницької АЕС і випущено на водойму. Територія водосховища вирізняється біорізноманіттям. Соснові, грабово-дубові та березові ліси, болота, озера, що оточують ставок-охолоджувач,

сприяють комфортному проживанню цілих колоній різноманітних птахів: жайворонків, куріпок, удодів, трясогозок. Сотні лебедів стали справжньою окрасою і туристичною принадою водойми.

«На водосховищі ХАЕС, яке не замерзає навіть у люті морози, зимують сотні лебедів, майже тисяча різного виду водоплавних. Вони тут почуваються у безпеці та мають хорошу кормову базу. Ці птахи не бояться так званих критичних, як для нашої місцевості, температур. Зазвичай вони замерзають лише від того, що голодні. Перекопаний, що наше водосховище лебідь сприймає як рідне. Ставок-охолоджувач Хмельницької АЕС є свідченням екологічного благополуччя, гармонійного співіснування потужного промислового виробництва з навколишнім середовищем», — зазначив начальник відділу охорони навколишнього середовища ВП ХАЕС Олександр Левицький.

СПОРТИВНІ УСПІХИ ЮЖНОУКРАЇНСЬКИХ «ОЛІМПІЙЦІВ»

ПЛАВАННЯ

В Харькове проходив зимний Чемпіонат України по плаванню середі юношей 2006–2007 г.р. і дівчаток 2007–2008 г.р. Участь в змаганнях прийняли 351 спортсмен із 22 областей України та г. Київ.

В склад команди Николаевської області вошли 5 спортсменів секції плавання спорткомплексу «Олимп» ОП ЮАЭС.

Южноукраїнська спортсменка — КМС по плаванню Зубрич Полина (на фото) — стала двукратною чемпіонкою України на дистанції 100 м і 200 м на спині. Спортсменку підготували тренери-преподаватели Дозорцева А.В. і Суворкина Л.М.

В Вознесенске состоялся открытый чемпионат Южного региона по плаванию среди юношей и девушек. Команда спорткомплекса «Олимп» ОП ЮАЭС в составе 46 спортсменов вернулась домой, завоевав 75 медалей разного достоинства: первое место — 39 медалей, второе место — 23 медали и третье место — 13 медалей.

Команду к соревнованиям подготовили тренеры-преподаватели Суворкина Л.М. и Дозорцева А.В.

ХУДОЖЕСТВЕННАЯ ГИМНАСТИКА В Одессе состоялся Всеукраинский турнир по художественной гимнастике «Валентинка», участие в котором приняли более 200 девушек, представляющих Одесскую, Херсонскую, Николаевскую области и Республику Молдова.

Юные грации спорткомплекса «Олимп» вернулись домой, завоевав 8 серебряных медалей турнира. Призерами соревнований стали Самойленко Анна, Негуренко Валерия, Паламарчук Валерия, Бузницкая Ульяна, Оноприенко Элина, Ермоленко Елизавета, Кравченко Виктория, Левченко Диана (на фото с тренером-преподавателем Сирченко А.В.).

ГРЕКО-РИМСКАЯ БОРЬБА

Спортивная копилка юных борцов греко-римского стиля пополнилась в феврале 16 медалями разного достоинства. Ребята приняли участие в трех турнирах, которые состоялись в Киеве, Одессе и Николаеве.

Международный турнир, посвященный памяти воинов, погибших в АТО и ООС, собрал в Киеве более 650 участников из Украины, Италии, Азербайджана, Армении, Литвы, Молдовы, Беларуси, Латвии, Казахстана, Венгрии. Турнир, организованный благотворительным фондом «Воля» Валентина Манько, стал отличным мотивирующим соревнованием для молодых спортсменов, ведь призовой фонд за занятое первое место в каждой весовой категории составлял 300 долларов.

Двое наших юных борцов вернулись из Киева в статусе чемпионов этих соревнований: первое место в своих весовых категориях заняли Величко Владислав и Клопов Кирилл.

Следующим стартом наших ребят стал Всеукраинский турнир в Одессе, посвященный памяти Заслуженного тренера Украины Пульчо К.К.

Рекордный по количеству участников, 920 спортсменов (!), турнир собрал борцов разных возрастных категорий из 7 стран мира. Результатом выступления южноукраїнської команди стали 7 медалей: по две золотых и бронзовых и три — серебряных.

Не менее богатым на медали для нашей команды стал и Всеукраїнський турнір, состоявшийся в Николаеве: 3 серебряных и 4 бронзовых медали. Тренируют ребят Карая Б.Э. и Чебанов Д.С.

Екатерина СПАНЧАК

ОГОЛОШЕННЯ

Повідомлення про оприлюднення Заяви про визначення обсягів стратегічної екологічної оцінки

Відповідно до Закону України «Про стратегічну екологічну оцінку», з метою одержання та врахування зауважень і пропозицій громадськості, на офіційному веб-сайті Міністерства енергетики та захисту довкілля у рубриці «Оголошення» оприлюднено Заяву про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Державної економічної програми поводження з відпрацьованим ядерним паливом вітчизняних атомних електростанцій на період до 2025 року та проект Державної економічної програми поводження з відпрацьованим ядерним паливом вітчизняних атомних електростанцій на період до 2025 року.

Зауваження і пропозиції до зазначених документів приймаються Директором розвитку ядерної енергетики та атомної промисловості Міністерства енергетики та захисту довкілля до 16.03.2020 за електронною адресою Kulesha@mev.gov.ua або поштовою адресою: вул. Хрещатик, 30, м. Київ, 01601.

Відсутність інформації про зроблену профспілковою організацією справу — це відсутність самої справи!

Засновник: Професійна спілка працівників атомної енергетики та промисловості України
Видавець: Редакція газети «Атомник України»

Адреса редакції: вул. Хрещатик, 22, а/с 393 м. Київ, 01001
Газета «Атомник України»

Головний редактор
Микола ПЕТРИЧЕНКО
Телефон: (044) 205-74-20
E-mail: atomnik@union.kiev.ua
http://www.atomprofspilka.info

Газета виходить щотижня

Індекс — 21766

За точність викладених фактів відповідальність несе автор

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій

При передруку посилання на «Атомник України» обов'язкове

Свідоцтво про реєстрацію
КВ №4480 від 21.08.2000 року

Газета віддрукована

у ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ»:

04073, м. Київ,

вул. Марка Вовчка, 12/14.

Тираж 5000